

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas II. An unio formaliter accepta sit modus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Quid tenendum?

forma disposita, prout dicunt negationem modi impediens, non unio, seu decompositio, esset positio illius modi; cuius unio dicebat negationem, quod ipsum probatur, quia non esse negationis omnis formae & formalitatis non ponitur aliter, nisi positione entitatis, cuius negatio dicebatur, sic v. g. negatio albi non tollitur aliter, nisi positione albi, non esse relationis, non tollitur aliter, nisi positione relationis. Ergo etiam & negatio modi impediens, non potest aliter tolli, nisi positione modi impediens, atqui hoc falsum est, nam in morte non posito ullo modo fit separatio animae à corpore, adeoque negatio unionis & decompositio, procedit autem argumentum de formali ratione disunionis, non autem de materialiter sumpta disunionem, quae haberi potest, utpote malum ex singulis defectibus, adeoque ex negatione dispositionum. Tum quia, quando Deus vult, ne per praesentiam objecti, species Angelicae de futuris compleantur, & ne Angeli de iis eliciant cognitionem, non est necesse ponere modum impeditivum, quominus cognoscant, sed sufficit sola subtractio concursus ad ponendam entitatem cognitionis, essetque hoc multiplicare entia sine necessitate. Ergo & quando vult Deus, ne positus circumstantiis requiritis, uniatur materia formae, non est necesse ponere modum impeditivum, sed solum subtrahere concursum, ne pulset modalitas, de qua differitur. Tum quia videtur hoc esse inventum, non nisi ad eludendum argumentum sine ullo auctoritatis fundamento, & tamen si nihil impedit, praestat potius talem rationem assignare unionis, quae in ordinariis & extraordinariis casibus, eandem rationem prorsus uniti faciat in extremis ejusdem speciei:

Possit hic adhuc adferri ratio, Cur à non esse uniti ad esse uniti transeat, nempe ratione concursus Divini certae differentiae temporis alligati, in qua Deus decrevit fieri aliquod compositum? Sed hoc principium impugnatum in materia de modis.

ADDO insuper, quod concursus Divinus in seipso spectatus, non sit per illos aliqua entitas, quae sit de novo, hinc restaurari potest argumentum jam factum. Impossibile est à non esse concursus Divini alligati certae differentiae temporis, in ordine ad faciendum unitum, ad esse concursus Divini alligati certae differentiae temporis, transire sine sufficienti mutatione, quare quoniam mutatio intercesserit sufficiens?

DIFFICULTAS II.

An unio formaliter accepta, sit modus?

Tenenda erit media via inter sententiam Nominalium & Modalium, Quod ut fiat, sit

PRÆMITTO I. *Distincta sunt haec duo, quære: An unio salvari possit sine modo, & de hoc diximus superiori difficultate; & aliud est quære, an unio sit formaliter modus, sicut aliud est quære: an universale dari possit sine abstractione formali, & aliud est quære, an universale sit ipsamet abstractio formalis. item aliud est quære: an ratio sensitivi dari possit sine animato, & aliud; an sensitivum sit formaliter animatum, & sic de reliquis. Porro in presenti, secundum hunc alterum sensum quærendum erit: Quod ipsum ut explicetur.*

PRÆMITTO II. *Quod aliud sit dicere materiam determinari, ad esse in actu secundo, & aliud est dicere materiam esse determinatam ad esse materia in actu secundo, nam illud primum habetur à solo actu existentiae, & productionis extra causas, posterius autem habetur tunc, cum materia actu exercet rationem & officium materiae, idem dicendum proportionaliter de forma.*

PRÆMITTO III. *Quamvis certum sit, quod si materia sit determinata ad esse materia in actu secundo, hoc ipso etiam forma sit determinata ad esse forma in actu secundo, supposito tamen quod aequaliter utraq; pars, rationem unionis ingrediatur, debet exprimi utraq; determinata. Posito autem, quod modus determinativus non ingrediatur rationem compositi tanquam pars intrinseca, sed merè tanquam connotatum, non debet dici, unionem esse materiam, formam, & determinationem, sed materiam & formam prout dicunt determinationem, quantumvis si in respectu illa unio, independenterque à nostris conceptibus, dicet omnia illa tria. Hoc suppositum explicatum alibi. His praemissis*

DICENDUM est. *Quod unio formaliter sit ipsamet entitas materia, prout determinata ad esse materia, seu subiecti in actu secundo, & ipsa forma, prout determinata ad esse forma in actu secundo, Aristotelicè autem dices, quod unio sit ipsa materia & forma, quia hoc quidem materia, & illud forma est. Non addidi autem, quod hæc determinatio fiat per entitatem modalem, ut magis universale unionis conceptum traderem, si enim darentur materia & forma, quæ non possent, nisi una existere, illæ verè essent unitæ & determinatæ ad esse talium in actu secundo, sine ulla tamen modalitate, & quia defacto ita determinata extrema non dantur, defacto determinatio illa habetur ab entitate modalis in obliquo, & pro connotato importata.*

PROBATUR primò Conclusio. Si nihil oblit, in eo Formalitas unionis statuenda est, in quam constituit Aristoteles, sed ille ipsam constituit in materia, prout exercet rationem & officium.

officium materiae, & in forma, prout exercet rationem & officium formae. Ergo: Major est recepta in Scholis, quoad auctoritatem Aristotelis, quod autem nihil obsit constabit ex solutione argumentorum. Minor probatur, imprimis textibus Aristot. 8. Metaph. text. 15. quærens, quare aliqua non fiant unum substantiale, ut Ilias, aliqua fiant, addit, *Quia si, inquit, hoc quidem materia, hoc verò forma est, & hoc quidem potentia, hoc verò actus, profectò non videtur amplius dubitatio esse, quod queritur.* Rejicit ibidem T. 16. Philosophus antiquos, comminiscens aliquid tertium, ad faciendum compositum, & pro causa hujus erroris assignat, *Causa, inquit, est quoniam potentia rationem querunt unionem, & differentiam, est autem ut dictum est ultima, materia & forma idem, & hoc quidem potentia, hoc verò actus.* Certe textu hoc citato mediam unionem rejicit, dicitque non in unionem id mediam rejici debere, sed in hoc, quia hoc quidem materia, illud forma est. Textus ulterius sic habet: *Quidam copulam animæ, & quidam compositionem aut conjunctionem animæ cum corpore, ipsum vivere. Attamen eadem de omnibus ratio erit, etenim ipsum sanum esse, aut copula, aut compositio, aut conjunctio animæ & sanitatis erit, & esse triangulum, compositio aris & trianguli, & album esse compositio superficiei & albedinis.* Subjungit Aristot. hæc omnia erronea esse: & rationem reddit, *Causa verò est, quoniam potentia & actus rationem querunt unitatem & differentiam.* Concludit Aristot. *Est autem ut dictum ultima, materia & forma idem.* Vide eundem 2. de Anim. text. 710. & reliquis, hinc conficitur tale argumentum. Id secundum Aristotelem formaliter est unio, quod redditur pro ratione, quare aliqua fiant unum substantiale, atqui hoc, quare aliqua fiant unum substantiale, est, quia hoc quidem materia, hoc verò forma est. E. in hoc, quod quidem materia hoc verò forma est, consistit formaliter ratio unionis, & quia Aristot. nullum fundamentum habuit distinctionis nexus radicalis & formalis, censendus est loqui de unione formali. Et certe loquitur de hac unione illam rejiciendo, quam ponebant antiqui, illi autem adstruebant unionem proximam.

Eadem mens Aristot. exinde colligitur, quia Aristoteles nullum habuit fundamentum superaddendi ad faciendum compositum aliquam entitatem, præter entitatem materiae & formae dispositarum; nam quoad formas materiales attinet, illas censēbat distinctas quidem realiter à materia, sed non separabiles à materia ad sui permanentiam, hinc formas materiales substantiales, secundi Physicorum textu 19. comparat cum figura & similitudine, concreta item accidentalia, comparat cum masculino & feminino septimi Metaph. text. 17. & 6. Metaph. textu 2. quod si censēbat non separabiles à materia, censēbat non posse reperiri disunitas, si

non erant reperibiles disunitas, non erunt indifferentes ad uniri vel non uniri, si non erunt indifferentes ad uniri, vel non uniri, non indigebunt determinativā modalitate; & sicut Modalistæ quia asserunt de sua modalitate unionis, illam non esse indifferentem, ut sit vel non sit unitiva subiecti, etiam per ordinem ad agens Divinum, ideo uniendæ illi non superaddunt alium modum, ita nec Aristoteles addere debuit. Quod attinet ad animam rationalem, nec istam separabilem putabat à materia disposita & organisata, nec enim miracula vidit, quæ agnoscit Christiana Philosophia, quod si non agnovit formam indifferentem ad uniri materiae dispositæ, nec habuit fundamentum superaddendi entitatem, quæ tolleretur indifferentiam.

RESPONDEBIS primò ex Suar. Aristotelem rejecisse entitatem tertiam ratam ad constituendum compositum substantiale, sed non rejecisse entitatem modalem.

CONTRA. Tum quia non rejecit quidem clare, rejecit autem implicite, siquidem pro causa ultima, quare hoc unum seu compositum sit, reddidit, quia hoc quidem materia, & illud forma est: Tum quia talem nexum rejecit Aristot. qualem nexum admiserunt ii, quibus ille se opposuit, illi autem admiserunt nexum modalem, quia admiserunt nexum, sine quo Materia & Forma esse possent, licet ipse nexus sine illis esse non possit. Quia illi non distinguebant inter nexum formæ spiritualis, cum corpore, & inter nexum accidentium cum materia, sed æqualiter de utroque loquebantur, cum tamen nexus accidentium esset per illos talis, ut sine illo posset esse corpus, non ille sine corpore, siquidem & ipsas formas accidentales tales cum Aristotele retro omnes Philosophi agnoverunt, ut sine illis posset esse subiectum, non illæ sine subiecto, Ergo & nexus ille erat talis, ut sine illo potuerit esse materia, licet ille nexus, non potuerit esse sine materia. Ergo si rejecit nexum Aristoteles, rejecit nexum modalem. Tum quia nullum fundamentum est in Aristotele agnitæ entitatis modalis quæ talis, ab illoque probatæ.

RESPONDEBIS secundò, Aristotelem non loqui quare aliqua sint unita, sed tantum quare sint unum per se, quod rectè in hoc principium refertur, quia illud actus, illud potentia est.

CONTRA. Tum quia album ex communiore sensu non est unum per se, Aristoteles autem locis citatis ostendit, quare ex albedine & subiecto fiat unum, id referendum esse; quia hoc quidem actus, illud verò potentia est. Ergo non loquitur de solo uno per se. Tum quia esse unum per se, & esse unitum. v. g. in composito humano, non distinguebat Aristoteles physicè & nemo distinguit, cum ergo dabat Physicam rationem, quare in composito humano partes sint unum per se, idque referebat, quia hoc quidem materia, illud

Solvuntur Objectiones.

illud forma est, etiam censendus est, eandem dedisse rationem quare sint unum, cum non distinguantur physice intra eandem entitatem? Tum quia in citato 8. Metaph. differit universaliter Aristoteles, cui etiam consentit S. Thom. 8. contra Gent. cap. 71. par. Q. 76 a. 6 q. 4. de malo art. 4. secundi de anima Lec. 1. in fine.

PROBATUR secundo Conclusio, si nihil obest debemus Modalitati tribuere modum essendi, qui non sit de genere suo perfectissimus, consequenter si nihil obest non debet illi tribui ratio substantialis, sed posita unione in sola materia & forma, qua talibus in actu secundo, non tribuetur Modo modus essendi de suo genere perfectissimus, dicitur enim ille modus, non ingredi constitutive rationem compositi substantialis, sed esse modus in entitate accidentaliter, substantialis autem terminative, quia ordinatus essentialiter ad determinanda extrema substantialia; ad eum modum, quo alterationes clauduntur nomine generationis substantialis, quia scilicet ad substantiale compositum terminantur. Quod autem modalitati non sit tribuendus modus essendi de genere suo perfectissimus, Ratio est. Quia non est ens, sed entis ens, maximeque accedit ad accidens immo est quid illo debilius, hinc accidens licet non possit existere naturaliter sine subiecto, potest divinitus, cum modus ne divinitus quidem sine subiecto existere possit. Deinde sicut non sunt multiplicanda entia sine necessitate, ita nec dignificanda, nulla autem necessitas substantialitandi modum.

PROBATUR tertio, si nihil obest in eo debemus constituere unionem, quod quam optime salvet: quare in resurrectione mortuorum substantialiter iidem sumus resurrecturi, sed posita unione in sola materia & forma prout talibus in actu secundo, salvatur melius, quare in resurrectione mortuorum, iidem substantialiter sumus resurrecturi. Minor probatur, quia posita illa unione substantiali Modalistica, cum eam in resurrectione eandem non sumus habituri, non ita rigore dici poterimus iidem substantialiter resurrexisse, deerit enim aliquid nobis substantiale, nec refert, quod alia substantiali unione longe meliori, quia incorruptibili supplenda sunt vices corruptibilis unionis, nam si nobis daretur corpus ex alia materia, qua est nobilioris speciei, non diceremur substantialiter iidem resurrexisse, ita & hic.

CONFIRMATUR, quia principalis ratio ponenda entitatis modalis, est, ut ostendatur sufficiens mutatio transitus a contradictorio ad contradictorium, huic autem plane satisfiet, posita modalitate determinativa, pro solo non nisi connotato.

OBJICIT primo Arriag. Quando duae res invicem possunt separari, saltem de potentia absoluta, evidens est, eas esse distinctas, quia nihil a seipso potest separari. At possunt esse realiter materia & forma substantialis in rerum natura; & tamen non inter se unitae. Ergo materia & forma comparata ad unionem, sunt distinctae.

RESPONDETUR. Concedendo totum, quia indistincta sunt ab unionem, materia & forma, non quomodocumque sumptae, sed prout tales in actu secundo; si autem simpliciter sumantur materia & forma, deest illic aliquid tertium, nempe connotata Modalitas, a qua nemine cogitante entitative distinguuntur materia & forma, & sine illa non competit materiae & formae ratio unitarum.

INSTABIS. Quando duae res invicem possunt separari, evidens est, eas esse distinctas realiter, sed potest esse materia & forma, & non esse talis in actu secundo. Ergo materia & forma illae quae tales in actu secundo, sunt duae res, quae ad invicem distinguuntur.

RESPONDETUR. Materiam & formam in circumstantia Modalitatis non posse non esse tales in actu secundo, quod ipsum connotatum si desit, distinguuntur ab illo entitative materia & forma: Deinde ea distinguuntur realiter, quae possunt separari separatione entitativa, non tamen ea, quae possunt separari separationem ejusdem aliter se habentis, potestque materia & forma non esse tales in actu secundo, non secundum quod illa talitas aliquid dicit in recto, sic enim dicit ipsam entitatem materiae & formae, sed secundum quod talitas dicit aliquid in obliquo, nempe connotatam modalitatem, a qua indubie distinguuntur entitative. Videantur dicta circa hoc argumentum, in materia de Relatione.

OBJICIT secundo idem. In generatione hominis datur propria & rigorosa actio generativa. Ergo aliquid per illam producit, non materia neque forma rationalis, nam haec non generantur. Ergo debet produci unio utriusque partis. Ergo haec est distincta ab utroque.

RESPONDETUR primo. Actionem productivam, noviter entis, habere terminum distinctum realiter, a re, hoc est, debere esse productivam novae entitatis, sed actio productiva noviter ejus quod est pure ex entibus, non debet habere distinctum terminum realiter a re, sed sufficit quod habeat distinctum formaliter. *Hac Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia formalitates in nostra sententia, non sunt quid distinctum nemine cogitante, quomodo ergo seipsis, distinctam

finctam nemine cogitante, terminabunt actionem. Tum quia actio illa productiva noviter, extrahitne aliquid extra causas noviter, vel non extrahit? Si non extrahit noviter, Ergo neque est actio productiva noviter, ut potest cui non respondet passum; Si verò extrahit noviter, Ergo dat necessarium noviter existentiam. Si autem dat existentiam noviter, rogo quid desideratur, quod ille terminus, habeat esse realis à re. Tum quia immerito diceretur v. g. Paternitatem esse terminum strictæ & rigorosæ actionis productivæ, cum ergo formalitatis compositi comparativè ad materiam & formam simul sumptas, non minor sit Physica identitas, quam Paternitatis in Relato: non poterit dici illa formalitas terminare propriam & rigorosam actionem productivam:

RESPONDERI potest aliter, imprimis querendo: an Aristoteles agnoverit propriam & rigorosam generationem hominis vel non? Si agnovit, & tamen censuit nihil substantiale à generante produci, (nam censēbat materiam esse ingenerabilem, animam item rationalem non censuit generari, unionem item modalem substantialem non admisit) quid mirum erit, si cum Aristotele asseramus, etiam positā rigorosā generationem hominis, non esse necessarium, ut aliquid substantiale, reale producat novum, si autem non agnovit rigorosam generationem hominis, probandum hoc venit asserenti, vel cum ipso sentientes non arguendi, præcipue quia hic involvitur quæstio de voce: ut mox videbimus. Rursus pone Modalitatis non constare, posse materiam & formam indistantes præsentibusque non uniri, tunc jam non cogitent de modis in composito, jam ne tunc temporis negassent generationem substantialem, quodque illi vellent responderi in sententia Aristotelis, casuque proposito, idem nos in præfenti dicere poterimus.

Directè autem argumento duplici viâ satisfieri potest, imprimis distinguendo generationem, in generationem remotam, & proximam; Generatio remota est, productio dispositionum quæ sunt accidentia, vocantur tamen generatio substantialis, quia terminatur ad substantiale aliquid, nempe compositum; Proxima autem generatio, est instantanea inductio materiæ in formam, ista etiam habet terminum realem, non quidem materiam & formam, nam hæc ingenerabiles sunt, sed habet ipsam entitatem modalem determinativam, ut hæc materia, sit materia in actu secundo; & hæc forma, sit forma in actu secundo; & hæc entitas, sit entitativè accidens, & terminativè non nisi, substantialis. Quod ipsum sic illustrari possit. Entia quò magis abstrahunt à materia, eò dependent à paucioribus causis, & ita cum Deus abstrahat ab omni materia, etiam Metaphysica, hoc est potentialitate ad existere,

convenit illi aſſeitas seu independentia. Rursus Angeli cum abstrahant ab omni materia Physica seu corpore, non tamen Metaphysica, convenit quidem illis ratio dependendi, sed non nisi ab una causa hoc est DEO, Angelus enim non generat Angelum. Bruta verò quia non abstrahunt, & quoad materiam, & quoad formam, quoad esse materialis, ideò dependent in suo fieri, & à DEO, & à generante, cujus actio, immediate ad ipsam formam materialis educationem terminatur. Jam verò homo cum esse suo, participet, & cum Angelis, & cum Brutis, quod quidem forma illius non dependeat à generante dissimilatur Brutis, assimilaturque Angelis, ab eodem non nisi principio habendo pendente formam, hoc est à DEO; à quo solo etiam Angeli habent esse dependens: quia nihilominus dissimilantur Angelis homines, debuerunt pendere in suo esse; quod est generari à pluribus principiis, hoc est & à DEO, & à generante, licet sese minus extendente, quam extendatur in generatione Brutorum, ideò generans hominis non extendendo sese ad formam, extendit se ad positionem dispositionum, cum tamen nullæ dentur dispositiones ad esse Angeli.

Alia via est satisfaciendi eidem argumento, inquirendo quid veniat nomine generationis substantialis, ejusque rigorosæ, hæc enim quantumvis rigorosa generatio, non importat productionem substantiæ, nam in Divinis est generatio, & non est productio substantiæ. Rursus si per rigorosam generationem substantialem intelligis productionem entis de prædicamento substantiæ, ex eo quod etiam Divina substantia, quæ generatur, sit de prædicamento substantiæ, ad hoc etiam dici potest, quod non sit deratione substantialis productionis rigorosæ, productio entis de prædicamento substantiæ, cum nulla particula definitionis, generationis substantialis id deponat. Quod si per rigorosam generationem substantialem creatam intelligas dispositionem substantiæ, ut evadat totum substantiale eo sensu, etiam nos dari concedimus generationem substantialem, quod etiam voluit S. Thom. par. 1. q. 118. art. 2. ad quartum, ubi inquit, *Homo generat sibi simile, in quantum per virtutem seminis ejus, disponitur materia ad susceptionem talis forme.* Ubi S. Thom: non in productionem alicujus substantialis à generante, sed in materiæ dispositionem refert generationem, vultque illam esse substantialem, hoc est dispositivam substantiæ, per aliquid substantiale decifum, non autem per productionem alicujus substantialis novi.

INSTABIS Primò. Generatio substantialis debet habere terminum substantialem, Generatio hominis est generatio substantialis, Ergo non habet pro termino modum, qui est accidens.

RESPONDETUR. Negando quod generatio substantialis immediata, debeat habere termi-

num substantialem immediatum, habet enim pro termino dispositiones quas producit, sed generatio substantialis secundum terminum immediatum, hoc est compositum, debet esse substantialis, vel certe generatio substantialis debet habere terminum substantialem, hoc est vi cuius vel disponatur substantia, decisione virtutis substantialis, vel producendo aliquid de prædicamento substantiæ, sed non debet esse semper per productionem alicujus substantialis. Quamquam cum Modalistæ ponunt actionem esse de genere accidentis, hoc ipso negabunt illam esse in entitate substantialem, cur ergo & de generatione hominis, idem non poterit dici, ut illa sit nonnisi terminativè substantialis?

INSTABIS Secundò. Mors hominis est corruptio alicujus substantialis, sed non est corruptio materiæ & formæ, Ergo est corruptio substantialis unionis aut modi illius, qui tunc rumpitur, adeoque debet esse substantialis.

RESPONDETUR. Mortem hominis esse corruptionem substantialem, quia est corruptio totius, quod denominatur homo, & est aliquid substantiale, ita ut homo non tantum sit subiectum denominationis, sed & terminus formalis corruptionis, certè enim Aristoteles agnovit substantialem corruptionem hominis in morte, nec tamen agnovit distinctum subiectum denominationis, à termino formali. Conformiter ad dicta supra dici potest. Mortem hominis esse corruptionem alicujus substantialis terminativè, sed non esse corruptionem alicujus substantialis, entitativè.

ADDO. Nihil omnino plus habere præ nobis Modalistas, ratione cuius salvent aut generationem substantialem hominis, aut ejusdem corruptionem, illorum enim modalis unio, seipsa non est homo, si non est homo seipsa, ergo nec ipsa est terminus generationis hominis, quia generationis humanæ terminus, debet esse homo, idem dic de corruptione substantiali. Sicut ergo per illos sufficit immediatum terminum ponere talem, quo posito non possit non esse genitum, quod est homo, aut corruptum, quod est homo, ita & per nos suffecerit, ponere illud connotatum Modale, tam enim unionem illorum substantialem, quam modum nostrum, sequitur compositum hoc, quod est homo. Unde ulterius non facit ad propositum, si vè illud sit accidentale, si vè substantiale, ad quod sequitur esse vel corrumpi hominis, siquidem antecedens illud, si vè substantiale, si vè accidentale, non est homo: hic autem quæritur de termino generationis vel corruptionis humanæ, qui terminus homo est. Deinde nihil per Modalistas refert, an effectus producat per substantialem, an per accidentalem actionem, modò producat tali actione, quâ posita inimpedibiliter ponatur effectus, ita nec referre debet quale sit in entitate quod immediatè generatur vel cor-

rumpitur, modò sit tale, ut illo posito, in impeditibiliter ponatur homo, sublato autem, tollatur. Denique expresse Ovied. docet hic con. 4. p. 2. n. 4. quòd unio non sit quid, nisi accidentaliter pertinens ad constituendum hominem, nam quantumvis crearetur unio, idem maneret compositum, quomodo ergo ratione illius unionis, potiori modo debet dici esse corruptio vel generatio hominis eaq; substantialis.

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur reliqua argumenta.

OBJICIT Tertiò Anriag. contra dispositiones, sed ejus argumentum etiam ad præsens accommodari potest. Si vè unio consisteret in materia & forma talibus in actu secundo, connotando illam modalitatem, quæ est accidens, homo non esset totum substantiale, involveret enim in suo conceptu illud determinativum quod est accidens.

RESPONDETUR. Rationem substantialis desumi à solis partibus, quæ sunt substantiales, hoc est materia & forma, quæ quia ordinantur ad se, tanquam actus & potentia ejusdem ordinis, consequenter non ita se habet, sicut acervus lapidum, nec ita sicut calor comparatus ad hominem, quia calor comparatus ad hominem, est accidens. Quæri etiam potest exponente: an corpus sit de substantiali conceptu hominis, si est de substantiali conceptu hominis, dicam quòd de substantiali conceptu illius, dicam quòd de substantiali conceptu illius, accidentia; nam per illum in ratione corporis organici formatur corpus accidentibus. Addit Pontius, quando homo dicitur esse totum substantiale, si intelligitur quòd partes quas includit sint substantiales, vera est propositio, si autem intelligatur, quòd non includat aliquod accidens, ullo modo, falsa est propositio.

OBJICITUR Quartò ex Oviedo, accommodando argumentum illius. Si determinatio illa modalis, se haberet ut connotatum, vi cuius existat unio, identificata cum materia & forma. Ergo esset contradictio, ut existeret alia unio distincta à materia & forma, vel ipsa esset formaliter unio. Antecedens probatur, unio identificata cum materia & forma, nihil aliud est quam materia & forma. Sed illud connotatum non est conditio, ut existat materia & forma. Ergo non est conditio, ut existat unio identificata cum materia & forma.

RESPONDETUR. Modum illum esse conditionem, ut existat materia & forma non quomodocumq;

cunque, sed ut existant quā tales in actu secundo, cum quibus solis quā talibus, est unio identificata. Antē Instantias mox ponendas.

SUPPONO. Principia alia scilicet de Connotatione, & de conceptu ut sic partis, de quo tractatum est in materia de Sacramentis in communi sub initium: nempe licet negemus aliquibus convenire rationem partis, concedimus tamen illa esse essentialiter & indispensabiliter requisita, ita ut sine illis, impossibile sit denominationem illam haberi, quantumvis denominationem illam, illa requisita non ingrediantur per modum partis. Unde in presenti denominatione Uniti, dicitur Materiam, Formam, Modalitatem illam determinativam, licet illa Modalitas determinativa, non habeat se, vel per modum partis ad totum unitum, nec tanquam ratio ejusdem formalis.

Consequenter, si in re loqui velimus, denominationem uniti, & compositum, dicitur Materiam, Formam, Modalitatem, quantumvis illa modalitas, non sit ratio formalis uniendi, nec pars in denominatione uniti, ad eum modum, quo in relatione Transcendentali importatur fundamentum; ratio fundandi, Terminus, licet ipse Terminus, nec sit pars relationis, nec ratio formalis referendi.

Et quia, ut dixi, in re, hoc quod est esse habentem Materiam denominationem Materiam in actu secundo, & formam habentem rationem formae in actu secundo, est denominationis, tria illa importans Materiam, Formam, Modalitatem, ideo sine illis tribus, impossibile est illam haberi, quantumvis ipsa illa modalitas non sit pars illius denominationis, nec ipsa ratio formalis denominandi. Quid ergo deest Materiam & Formam existentibus ne habeant rationem talium in actu secundo, adeoque unitarum? deest illa modalitas, quae nisi supponatur, non potest intelligi illa denominationis.

INSTABIS Primò ex eodem. Formam & Materiam unitas existere, vel dicit aliquid supra existentiam utriusque entitatis, vel tantum dicit utramque existentem, si aliquid dicit distinctum. Ergo unio distinguitur à Materia & Forma, si nihil dicit, Ergo quotiescunque existunt, toties sunt unitas.

RESPONDETUR. Quod esse unitas nihil dicit plus secundum quod esse unitas, aliquid importat in recto, nihil inquam plus dicit, supra existentiam Materiam & Formam, esse tamen unitas secundum id, quod esse unitas dicit in obliquo, est quid distinctum ab entitate utriusque, in obliquo enim importat modalitatem. Secundum etiam phrasim praesurpatam, esse unitas supra existentiam utriusque Entitatis dicit Materiam, non quomodo docunq; sed exercentem actum secundum materiam, & formam exercentem actum secundum formam, quod est quid distinctum, acquiriturque ratione connotatae modalita-

tis, de novo advenientis. Denique secundum suppositum immediate adlatum loquendo, Materiam & Formam existentibus ne sint unitas, deest modalitas connotata, distinguiturque unio à materia & forma, sine connotatione modalitatis sumptis, licet illa ipsa connotata modalitas, nec sit ratio formalis uniendi nec pars uniti, sed est tantum necessarium essentialiter praerequisitum.

INSTABIS Secundò ex eodem. Conditio distinguitur realiter à ratione formali ad quam est conditio, Ergo illud connotatum, cum sit tanquam conditio, distinguitur à ratione formali, quo posito sic ulterius urgetur. Ratio illa formalis prout distincta à connotato, vel dicit praeter materiam & formam aliquid, vel non dicit: si dicit aliquid, Ergo unio distinguitur à materia & forma; si non dicit, Ergo ratio formalis unionis sita erit in solis illarum entitatibus, adeoque quoties hae entitates existunt, toties existet unio.

RESPONDETUR imprimis, Negando universaliter, quod conditio sit distincta realiter à forma, ad quam est conditio, quia existentia est conditio ad hoc, ut aliquid sit causa; & tamen indistinguitur realiter à causa; negatio distantiae est conditio ad praesentiam, & tamen ab illa indistinguitur realiter. Unde tantum verum est conditionem, esse distinctam realiter à forma, si forma sit Physica, non autem si forma sit Metaphysica: in presenti autem unio, est forma Metaphysica materiam & formam, quā talium, in actu secundo. Rursus negatur, manere rationem formalem, quando sumitur conditio distincta à connotato, sed manet non nisi ratio formalis inadæquata; adæquata enim importat etiam illud connotatum: hinc à ratione formali illud connotatum distinguitur realiter inadæquate, eo quod illud complexum includens quaecunque spectantia ad unionem, importet illam conditionem, tanquam aliquod praerequisitum, ut pullulet ratio formalis adæquata unionis, & adæquata ratio relationis transcendentalis importat terminum, licet non tanquam partem compositivam, ita importabitur & illa modalitas, licet nec sit unio, nec illam componat per modum partis. Denique dici potest, quod ratio formalis unionis prout conditio distincta ab illo modo, supra entitatem materiam, dicat aliquid non entiativè sed formaliter distinctum, quod ipsum formaliter distinctum, non pullulet antè positionem illius connotati.

INSTABIS Tertiò idem. Unio secundum entitatem suam Physicam & secundum formalitatem nemine cegitante, non distinguitur à materia & forma, sed posita materia & forma praexistit unio secundum entitatem Physicam, Ergo existit etiam secundum formalitatem.

RESPONSUM in simili circa relationem, quod breviter repetitur: Unionem secundum formalitatem spectatam, in quantum formalitas unionis, dicit aliquid pro subiecto, pro intrinseco &c. non distingui à materia & forma; licet formalitas unionis in quantum aliquid dicit pro connotato & extrinseco intrinsece requisito, distinguatur à materia & forma, quia modus ille quem importat unio, non habet eandem entitatem cum materia & forma.

INSTABIS Quartò. Connotata illa modalitas per nos inadæquatè distinguitur, ab illa ratione unionis, quod nō potest dici, quia si inadæquatè tantum distinguitur, quomodo non est Pars intrinseca Unionis, sicut forma eò quod inadæquatè distinguitur à toto, est pars totius.

RESPONDETUR. Connotata illa modalitas inadæquatè distinguitur ab illa ratione unionis, loquendo de Unionem in re, in quantum illa complectitur sive sua intrinseca, sive extrinseca essentialiter requisita, licet sit adæquatè distincta illa modalitas ab unionem sumpta pro iis, in quæ tanquam intrinseca, cadit denominatio unionis; & ita in sententia communi Connotatistarum tempus vespertinum distinguitur inadæquatè à cœna, in quantum cœna complectitur omnia, sine quibus impossibile est esse cœnam, licet tempus vespertinum non sit pars cōstitutiva, cœnæ nec sit illi intrinsecū quid. Cum hoc tamen stat, ut sine illo connotato, non habeatur denominatio nec cœnæ, nec unionis. Quod autem forma, eo quod inadæquatè distinguitur sit pars totius, hoc exinde oritur, quia in denominationibus, quæ non sunt petibiles ratione alicujus connotati, rectè infertur esse hoc partem, si inadæquatè distinguitur, sed in denominationibus petibilibus ratione alicujus connotati non infertur determinatè ex inadæquata distinctione, quia hoc est pars, sed tantum infertur quod aut si pars, aut connotatum extrinsecum, intrinsece & necessàriò requisitum.

INSTABIS Quintò. In Principiis nostris, connotatum est adæquatè aliud, ab eo cuius est connotatum, ut terminus à relatione, cur non & illa modalitas erit adæquatè aliud, à ratione formali unionis.

RESPONDETUR. In principiis nostris, connotatum est adæquatè aliud, ab eo, cuius est connotatum, si sumatur connotatio pro eo solo, in quod intrinsece cadit denominatio connotativa. Sed non est adæquatè distinctum connotatum ab eo, quod sive pro intrinseco, sive pro extrinseco intrinsece requisito, dicit connotatio: quò etiam sensu nec terminus à tali complexo, est adæquatè distinctus.

OBJICITUR Quintò. Unio formaliter est determinatio materiæ & formæ ad esse talium in actu secundo, sed modus est ista determinatio. Ergò modus, est unio formaliter.

RESPONDETUR. Unionem formaliter esse determinationem materiæ & formæ, ad esse talium, determinationem inquam Metaphysicam. Modus autem est determinatio Physica, & determinatio, quæ habetur à modalitate, est antecedens compositionem, determinatio autem quæ habetur ab unionem, non antecedit compositionem, sed est ipsa compositio.

Hunc modum ponunt aliqui inter dispositiones quibus non assentior, quia si esset dispositio effectus illius formalis primarius, non erit nisi disponere; adeoque adhuc saltem in ordine ad potentiam absolutam, relinquet impedibilitatem, ne sequatur unio. Sed de hoc reliqua vide in materia de Unionem Hypostatistica.

COLLIGES. Per quid distinguitur hæc nostra sententia, à sententia Modalium, & Nominalium? Per hoc: quia Nominales, non recurrunt ad salvandam denominationem uniti ad ullam modalitatem, recurrit præsens sententia; à Modalistis autem per hoc distinguitur, quia illam modalitatem non ponit pro ratione formali uniendi, sed pro necessàrio requisito.

DIFFICULTAS III.

De aliis Unionem Concernentibus.

Partior Difficultatem. *Sic*

Punctum Difficultatis 1.

Estne illa Modalitas una?

DICENDUM est, *Modalem determinationem, non nisi unam esse, in unoquoque composito*, ita Suar: Vasquez Arria: Oviedo contra Hurta: & recentiorum Suar:

PROBATUR primò. Non sunt multiplicanda entia sine necessitate. Ergò nec Modales determinationes, nulla autem necessitas plurificandi has Modalitates.

RESPONDEBIS, quod non ponantur duæ adæquatè distinctæ Modalitates, seu secundum terminos Hur: uniones, sed duæ inadæquatè partiales, duo autem inadæquata partialia, non æquivalent nisi uni, ex quo sequitur nullam fieri concessà illà duplici Modalitate entium multiplicationem, ad eum planè modum, cum partia ter duo ignes ad eandem stupam igniendam concurrunt, non æquivalent nisi uni igni.

CONTRA. Quia etiam hoc est multiplicare entia sine necessitate, nam etiam ponere duas causas partiales, si nulla sit necessitas, est multiplicare entia, et si id quod habet rationem inadæquati, possit habere rationem adæquati; apponere illi aliud inadæquatum, est multiplicare entia